

Perstekst,

Early Pictures for a Past Life, ELAINE LEVY PROJECT, BRUSSEL BE

Solo tentoonstelling

[10.09.11 – 22.10.11]

—

Steven Baelen [°1981] studeerde succesvol af als graficus, erna eveneens als schilder op de Koninklijke Academie Schone Kunsten te Gent. Alsnog had hij twee jaar nodig om wat hij daar aangeleerd kreeg, in zijn atelier te laten bezinken.

“Ja, dat idee van een voortdurende feedback. Het is wel goed dat je op een bepaald moment dingen toont en ergens ziet hoe het in de ogen van iemand anders is. Maar feedback in de zin van voortdurend je eigen werk moeten bijsturen naar aanleiding van commentaar van anderen, zoals docenten. Dat is ook het gevaar, dat je op den duur werk maakt dat er wel goed uitziet. En wel aanvaardt wordt door een aantal mensen die het kunnen weten zagezegd. Van tijd tot tijd is het voor mij dan ook een noodzakelijk gegeven dat een kunstenaar zich even terugtrekt.”¹

In Galerie Elaine Levy Project krijgt u de eer zo doorheen de opgestelde solotentoonstelling te flaneren dat kunstenaar Baelen zijn zoektocht naar ‘The origin of Drawing’² aanschouwd en ervaren zal worden voor u als bezoeker.

Uur na uur zat hij in zijn omringende omgeving, atelier of woonst, waar banale objecten hem plots bevreemdend aanstaarden. Anders dan wat hij op de academie op papier vastlegde, ontdekte hij in zijn denkkronkels dat elke vorm van het fotografisch vastleggen van een beeld een overval op het ‘ding an sich’ is. Een stoel, de tekentafel, een raamvenster bewogen onophoudelijk in hun schaduwspel. Hoe kon hij dat nu in hemelsnaam vastleggen zonder paradoxaal aan mimesis te doen? Een lange leerweg werd betreden door haast obsessief deze existentiële angst weg te schetsen. Na 5 jaar zelfreflectie hervond hij een eigen weg van tekenen, een nieuw heen en weer strelen van

tekenen op papier ontstond. De tekenlijnen vormden contouren van de hem omringende objecten, alsof de ruimte tot een overbelichte foto verworden was. Wanneer u galerie Elaine Levy Project binnenstapt zal hij u eveneens eerst rusteloos overvallen met zijn eerste grote werken die er hangen. Uw oog dwaalt lichtjes verloren in het teveel aan informatie, of het aloude horror vacui syndroom van de Vlaamse meesters, dat in deze tekeningen nog aanwezig is. Tot u langzaam een sofa, een kader aan de muur, een plant herkennen zal in een *écriture automatique*, die hij zelf een mathematische matrix noemt. Aan het eind van zijn HISK periode in The final Show evolueerde kunstenaar Baelen van een horror vacui naar 'Le Néant' in doek. Door te laten verdwijnen, weggomen, leegte.

Doorheen de jaren ontstond een alfabet aan contouren van lijnen, die hij leerde weglaten. Zelf heeft hij een hekel aan het woord abstractie, maar ik beken, dat het hier duidelijk gaat om een abstraheren en elimineren van het herkenbare. Want hij blijft, inderdaad anders dan een abstract lyrische beweging uit de jaren '50, vertrekken vanuit zijn schetsen naar de hem omringende alledaagse realiteit. Een Mondriaan deed er jaren over om zo minimaal uitbewogen tot een gedecentraliseerd beeld te komen, maar Steven sloeg hierin door zijn visuele voorstellingsvermogen via herkopieren, van schaal te vergroten zonder projector. Waarbij de motor tot creatie vetrok vanuit zijn labyrintische levensvragen over de betekenis der dingen.

"Ik stond op en liep weg. Toen ik me bij de uitgang nog eens omdraaide, glimlachte het park naar me. Ik leunde tegen het hek en bleef lange tijd staan kijken. De glimlach van de bomen en het laurierbosje had een betekenis; in die glimlach lag het werkelijke geheim van het bestaan besloten. Ik herinnerde me weer dat de dingen een soort medeplichtigheid uitstraalden. Was die voor mij bestemd? Geërgerd besepte ik dat ik absoluut niet in staat was er iets van te begrijpen. Niets begreep ik ervan. Toch was het er, afwachtend als een blik."³ Bij Steven lijken de geschilderde dingen in zijn eerste werken wel gedachten die halverwege in hun betekenis blijven steken. Ze vergeten zichzelf en wat ze wouden betekenen. Het gaat de kunstenaar duidelijk meer om tekenen alleen. Wat Sartre in woorden neerpent, schildert Steven. Steeds dichterbij een geheim dat ons allen ontsnapt, maar des te meer raakt wanneer het in gevisualiseerd geïmpro-

viseerde klinkende lijnen als jazz op doek tot je komt. Desondanks de geordende chaos met een eigen alfabet aan omtrokken lijnen ontsnapte hij in zijn vroegere werk niet aan de paradox van mimesis, terwijl zijn recente olieverfdoeken een catharsis teweegbrengen. Die ik als kunsthistoricus in hedendaagse kunst nog nooit zo beleefde. Aan u de eer om woordeloos achterin de 'Ereignis' van een traagheid te beleven anders dan de gene waarin we nu leven.

[Eva Kerremans]

—

1. Uit interview van Eva Kerremans met Frank vande Veire [HISK 2005], p. 4.

2. Een Corynthische meid zou als ontstaan van het schilderen haar geliefde zijn schaduw geprojecteerd door een toorts tegen de muur, zittend op zijn knie, in contourlijn getekend hebben. W.J.T. Mitchell, *What do pictures want?*, 2005 Londen, p.66-67. Dit verhaal werd Steven zijn muze en verlangen het tekenen te vatten zonder overval.

3. J.P. Sartre, *Walging* [vert. door M. Kuik], Amsterdam 1976, p.142